(20)

3032

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळें.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक द३५/२८ (८-७३)

ग्रंथ नाम पांडुरंग महात्म्य.

विषय माहात्म्य.

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

क्षेत्र

(1) श्रीरामचंद्राय नमः ॥ पंढरीचे पुर्वद्वार ॥ त्रीविक्र
मक्षेत्र परम ॥ तेथीचा महिमा अपार जाण ॥ की
ती काये वर्णावे ॥१॥ त्रीविक्रम रक्षीत द्वारः दक्षीन
२ द्वार ते सुरपावे हे ॥ ... वस्तुरूपी श्रीधरः लक्ष्मी २
तीर वीराजत असे ॥२॥ ... ते पश्चम द्वारः ते जाणी
जे करवीरः तीर्थ पवित्र सत्चारः ... द्वार
प्राप्तिया ॥३॥ अनंत वाल्हीची स्वामिनीः ते मुख
जे ... नीः तेल्ह समीते स्छानीः बारान

A joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(१D)

स्पीश्रानीक करवीर होन्ही ॥ वीष्णुनेतुकीली
नीजहस्ते ॥ ७ ॥ काशीहुनी जवा श्रागले ॥ ८
करवीर क्षेत्र बोलीले ः तेथीचा महिमा वीशे
शबोले ः बोलेन शाके यसहस्राक्ष ॥ ९ ॥ श्रातापु
३ रैंद्वार ः तेप्रधार संगमेगौतम तीर ः पुर्वासुरवत्ता
सुंदर ः पीश्चेस्पर देवलप ॥ १० ॥ उत्तर द्वार त्तोर क्षीत ः
श्रा हारावारुद्रस्यमवेत ः मी च श्राहे साक्षात ः भवा
नीये जाणमा ॥ ११ ॥ श्रेसी धारा स्पनी पुष्कुनी मा

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(2)

गुतीयावेपंढरिला गोनी: पुजाकरावीचौदुस्छा
नी॥ श्रीशंभुरसगीताची॥ ध्यायावेस्चिंद्रभागा
सरोवर: पुंडलीकामसमोर: तोवरदाय
२ कसुंदर: पांडुरंगाए जावा॥ ५॥ तेथुनीक्षेत्र मुतो:
पुजाविजोचीशालै ... तकीती: प्रतक्षपदत्ता २
नीभलुत्तारिति: स... नी पतिसवेस्चर॥ १५
यापरिलक्षमीतीर्थीतिभा: सचीतानंदनीव
गाभा॥ तयाचीनवला वेरा भा॥ लक्षमीसाहित

२८

॥११॥ तव वारानसी चालिलि यात्रा : पोहं आला लो
हदंडक्षेत्रा : दोघे दध्ये सात अवघ्य रा : चालिलि कासि
ये ॥१२॥ दोघे पुसति पुंडलिका : आल्हा वारानसीने
ई क्रोग्ये रस्ते मरहस आले आनिका : चुलिचा लाघे
लव करि ॥१३॥ तुलि जावे सडक करनी : मिसुखि
होउन तेल्ल करनी : मग माता आनि पिता दोघी
जनी जागि जालि कासीये ॥१४॥ असे ते दोघे
जन गेली : तव यात्रा मागुन आनि के आलि ॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(3)

पुंडलिके तदेखिली: मग त्ते वेळे काय करीत्ते ॥१५॥
मग हल्ल पे स्त्रीये सी: चाल जाउ वा०रानसी सी ॥
पाउके सी आहे ना सी: द्रव्य मज पासी बहु असे ॥
॥१६॥ मग दोन अस्व घेतले: स्त्रीये सी ये का वरी
२ बैसविले ॥ दुजिया वरी आपन आरोहुन केले ॥ ३
वेगी चालिला कासीये ॥१७॥ अैसे दोघे जन जा
ता: तव दोघे देखीली चालिता: सयन जानौ
नि माता पिता: चरणि चालिती दोघे जन: ॥१८

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

3A

आप एवेगळ्याचीरहेः याद्देघाचीवासनपा
हेः॥ ऐसीयेपरिवारानसीयेः जवळिजव
ळपातली॥१९॥ तववारानसीचेदक्षनभागीः
कुर्कस्वसेमातहियेगीः तवकाहिपोलाचुकोनि
आउमागीःकुर्कटः आम्हा पातला॥२०॥ आदि
यापकरिताचाम [illegible] दुःस्वप्नहोयेसुस्व
प्नः याचीमहिमासंपुर्णःकोन्हानवर्णवे॥
॥२१॥ ह्मणेजैसाबृहस्पतिःकिएकमुखाचा
पुर्णः१

"Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(५) चतुरर ननः श्रीसांद्यातसुर्यनारायण:ज्या
चेस्मरऐवी द्योनाशती:॥२२॥पुंडलिकस्त्रीस
मवत:मागेमातापितादोघेयेत:मागस्युकोनो
८ (कुश्चीतरकुकयाश्रमिपातले॥२३॥कुकरमाता ८
पिताचीसेवाकरित यावीननावउद्वेत:मल्हा
रजतोमात्रुपित्रुभक्त:सदासेवितचरणयांचे।
॥२४॥करनीमातापितयाचेसेवनकरलाक
ळजोसंपुर्ण:दोघापासिसांगेपुराण:तयासि

A joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(5 A)

मातआनीली॥येकाचीसीहोरीसमस्तवाटिली॥
च्चविनाहिंजेविता॥२१॥स्पकवासीहरिस्नपेते
काःआपलेवाढिलेनेगचेजेवाःदुसरियाचा
नकरावाहेवाःमनोभावेभासेनो॥२२॥आपले
पुर्वकर्मनीटनाहीःदुसरियाचाहेवाकरूनी
काई॥जेपेरीलेतेलवलाहेःबाहेरउगउनीठ
सावे॥२३॥असाकरीताकालमुरारीःतोसोह
ळादेवपाहातीअंबरीःतेसमस्तआयापिवरीः

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai - Joint Project of

5

वेनुनादि दिसती ॥ २४ ॥ वेनुनादि चासोहळा पाहो

नः तेथे अगस्य ऋषि जेद धीवोदनः ब्राह्मणासी

दीजे भोजनः तेथा मोक्ष अपस्पतीर्थो ॥ २५ ॥ ऐसे प

ढरिसी येउनीः नः वीठल सीघालावेल्लो टांग

ळ: आजी फीटले पीचुरणः कमळनयन न पाहा

ता साक्षांत ॥ २६ ॥ न पावे वेनुनादीं जावया: तरि

हे त्रीवार पठण केलीयाः तेणे केली अवघी गयाः

भावे पुर्वक ऐकत्ता ॥ २७ ॥ धरिता वीठलाचे चरणः

(58) तो सकळफळापी गुरुस्मरण: तो कैवारी जगजीवन:
तारी पुत्रभावार्थी ॥ ३८ ॥ अंबरुषिचे जन्मजरण आ
पनफेडी श्रीभगवान: भिकारी अनुमान्य नृपः पडो
हार्थ नेदी महाराज ॥ ३९ ॥ ब्रह्मानंद पंढरीराणा: द्वार
लरि धावे याचे चरण: तो मुक्त जाला जाणा ॥ ४० ॥ सक
ळरुणापासोनी ॥ ४१ ॥ श्री ब्रह्मानंद चरण: तेथे त
नमन धनदारण: याचे पद्दीपी उद्दान: करिता ज
न्ममरणा तुटीले ॥ ४२ ॥ गुरुपद्दीपी उद्दान केले: तरि

(6)

स्पर्वभाग्यफळ्वासीआले ॥ घोरगयावर्जनकेले:
कोटीकुळेउद्धरिली ॥ ४२ ॥ नकरिताएुरुपद्दिपींड
दानःत्तरिव्यर्थगेलेस्पष्टजनःत्तयासीकैंसे चे
आत्मज्ञानःतोप्रभुजाणसंसारे ॥ ४३ ॥ प्रभुसी
७ नाहिपीडदानःहाप्रभुउनीचअधमपुर्लःप्रभुसी ७
नाहिअभीमानःहाभोजपुर्लअहंभावे ॥ ४४ ॥
प्रभुनकरीचनींदाःहाभलत्तेवदवदीसत्तःतो
वेंचलापरमपद्दाःजन्मअपघाभोगीला ॥ ४५ ॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yeshwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(6 B)

चेश्राला: श्रीमुतीचि हर्शनि: बींदु रुखेठ अवलोकुन ॥
सासंग नमस्कार करावे ॥ ७ ॥ वीठलाचीरज घ्या
नी ॥ तीये रुखवीरा होनी ॥ पुसीहा हृदेवा लाउनी ॥
चरण प्राणितो चीपे ॥ ८ ॥ जे हत कुयामी पाप केलीः
तो पंढरीत दग्ध जाली ॥ पंढरीये पाप केले तरि तो
अनर्थि पिडीयेला ॥ ९ ॥ क्षेत्री करिती पाप नानाः
त्यासीहि ती भैरव यातनाः हानौनी पापवासनाः
न कान क्राधरुपे ॥ १० ॥ जो अस्य याजारक मिरिताः

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(४)

तोआपुली माता सांभाळित: तैसी पंढरी पुन्य
तीर्थ: यथे राहाती अनर्थ करनये ॥८५॥ आस्तीक्ष
त्रीचे पुन्यवंत नर: स्नानी नी होइ शाकरेती अपार:
८ तो बुडाले सत्चार: ओंकार स्नात तैनी द्राई ॥८६॥ जे
सेवस्त्र वोपि॰ ताहा वस्त्र जवळ घुता धुता हीसे नी ८
र्मळ: स्यावरी बींब या चेत[illegible]ळ: नेत्रनी यासी
वोपिले ॥८७॥ मग याचे जवळ नव्हे रूप: तैसी
क्षेत्रीं करीतां पाप: तात्काळ होय वज्रलेप ॥

A joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

७A

स्य ह्यज्ञाएाभ्यवानी॥४८॥श्रीमदभ्रीमातटवी
तारा॥ब्रंह्मानंदअतीउद्दारा॥श्रीधरवदननीर्वि
कारा॥परात्पर अभंग॥४९॥पद्मपुरा येिच्चेसुं
दर॥पांडुरंगमल्हारभूपरि कर॥ अपेलस्येीसांगे
श्रीनेत्र॥स्पष्टमोघ्यापगा उहा॥५०॥श्रीकृपापली

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. " Joint project of the "

(8)

श्रीगुरुचरणीध्यानम॥ ऐके म्हजानीकथा पवि
त्रः प्रयागतीर्थरत्नभास्करद्वेत्रः वाराणसीपांडु
रंगनगरः गयासाच्यारवेनुनादि॥१॥ नमस्कारनो
पांडुरंगचरणाः मगकरावे गयावर्जनः घृतश्राद्ध
करनीजालः नगर प्रदक्षनाकरावी॥२॥ मुहि
ऊनिनीघावे हरसियुलः जेजे मार्गीपाउलेपडतः
तीतुकि पायरियाबाधतः पितुगनासीच ढावया
॥३॥ अस्वमेदाचेफळः येकयेकदाक्षिलापाउल॥

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(१)

पीत्रुतीर्थीपींउ[illegible]दानकेवळः अतीउतम जरीघडे॥
॥४॥ अथवापीत्रुपक्षभाद्रपदमासः तोहि असंत
चीत्वोहाः कीमार्गेस्थ रहस्तपक्षनीदोषाः पींउदा
नकरावे॥५॥ आवळीयेवढापिंउः देता पुन्यघडे
१ उदंडः नाहीतरी नपडेअवघडेः शामीपत्राप्रमा १
णे॥६॥ अन्यअसलीयाः लाउः अज्ञा युतकरावेस्रा
फब्र द्ध॥ कोहारवांकेद्रमुखअशुद्धः तयाचेपींडकरवे॥
॥७॥ जरीअसेलसन्यासीः तरीदेहस्पर्शावीपहा

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(१०)

सी॥तरि आपुले कोटी कुळासी॥उद्धरिलीये कर:
॥८॥ पदे वीष्णुचे आसती:ते ये नीपुर्ववाग्हि नीसी
मरथी॥तेये स्नान करुनी यानी आपोती:ब्रंह्मयज्ञक
रत्वा॥९॥दोन प्रहर जालीया तत्वत्ता:जावे गोपाव
पर्वता॥ कुंजर समिप मनी न करिता:पीलुगल उल्हा
सती॥१०॥ तेथोनी परतोनी यायावे:सप्त पदिपीं
उद्दानकरत्वे॥मुद्धिभरेतीळ दाकावे:पुन्यवंती
संगमी॥११॥जे जे आपुत्रीक मेले:अधोगतीये क

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(१०)

पडिले ॥ ज्याचे क्रीया कर्म नसे जाले : ते उद्धरिले
तीळाने ॥ १२ ॥ स्वकुळ जालीया आद्धवीधी : मग
पुजावी पांडुरंग मुर्ती : तेकां पीत्रु पावती त्रुप्ती ॥
मुळ जाले पांडुरंग दर्शीले ॥ १३ ॥ मग पुस्पावति
२ स्वंगमी स्नान : करावे आवडी करुन : ते दे २
करुनी पीत्रु गदा ... स्तीस वैगे ॥ १४ ॥ मगस
रावति स्वंगमी स्नान : तेथे करावे पीत्रु गेले : तर्प
ण ॥ धर्मलींगाचे पुजन : करावे तेथे सादरे ॥ १५ ॥

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(108)

येककरितोधर्मदानः अनुनासमानलेखतोधं
न ।। येकघरनीबैसलैमौन्य अभुतसंपुर्ण झउ
पिले ।।१६।। येकफारवडबडीतीः असरवांतलीला
वर्णितीः येकबैसलेगइंजेलतीः अंतसुखेकरुनी
या ।।१७।। येकहरि सुखवीलागीतीः जेव्हयाची पाली
न ठालतीः तेतायलेजाणनीश्रीतीः महत्कुतस
उपिले ।।१८।। येकबैसलेसमाधीस्तः अंतरया
चेम्यापिलेपुलः बाहेरिदिसपतातीभ्रांतः जाले
वीरक्तदरूधनी ।।१९।। येकमुक्तहिंडतीः च्याहि

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com